

KLÍMA HÍRLEVÉL

A BÁCS-KISKUN MEGYEI KLÍMAPROGRAM HÍRLEVELE • IV. ÉVFOLYAM 2. SZÁM • 2021. JÚNIUS

A TARTALOMBÓL

**Több, mint 24 tonna szemét
a megye útjai mentén**

**Július 1-től vége az egyszer
használatos műanyagoknak**

Használt étolajból energia

**Szelektív hulladékgyűjtés -
a sárga gyűjtő használata**

**Klímaparát háztartások
tízparancsolata**

A borostyán haszna

**Komposztálás lakásban és
kertben**

Zöld május és június

**„ZÖLD” pályázati
lehetőségek**

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Kohéziós Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Több mint 24 tonna szemét megyénk útjai mentén

A Magyar Közút Nonprofit Zrt. április 12. és 16. között tavaszi hulladékgyűjtési kampánya során 3.200 m³, átszámolva 650 tonnányi illegális hulladékot gyűjtött össze országszerte a közutak mentén. A szemétszedési akció közel 1.500 helyszínen valósult meg a közútkezelő 94

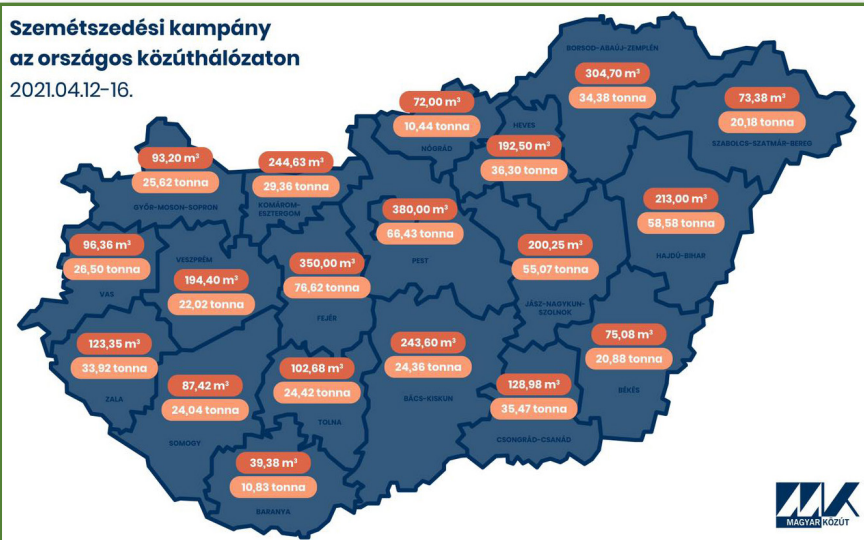
Bács-Kiskun megye az 5. helyen zárt, itt összesen 243,60 köbméternyi hulladéktól tisztították meg az útmenti területeket.

mérnöksége jóvoltából. A megtisztított szakaszok több, mint felét mellékutak képezték, egyharmadát főúthálózat, a fennmaradó részét pedig gyorsforgalmi út tette ki. Ami az elszórt és jogellenesen elhelyezett szemét jellegét illeti, az gépjárműből kidobott hulladékok toplis-táján főként a PET palackok, a fém italos dobozok, a cigaretta dobozok, valamint az autózás közben fogyasztható élelmiszerek csomagolása szerepeltek, míg az illegálisan lerakott szeméthalmazokat leginkább háztartási gépek, építési-bon-

tási törmelékek, lomtalanításból származó hulladékok, zöldhulladék, illetve használt gumiabroncsok alkották. Az előbbi hulladéktípus a nagyforgalmú utak, autópályák mentén, határátkelőknél, míg az utóbbi zömmel a pihe-nőhelyeknél, útcsatlakozásoknál, földutak mellett, hóvé-dő erdősávok mögötti területeken voltak jellemzők.

A legtöbb hulladékot egyébként Pest, Fejér és Borsod-Abaúj-Zemplén megye útmenti szakaszai mellől gyűjtötték össze a Magyar Közút munkatársai az 5 nap leforgása alatt. Bács-Kiskun megye az 5. helyen zárt Komárom-Esztergom megye után, ahol összesen 243,60 köbméternyi hulladéktól tisztították meg az útmenti területeket.

Forrás: <https://internet.kozut.hu>

VÉGE! Betiltják az egyszer használatos műanyagokat

Az Európai Bizottság adatai szerint a tengerekbe kerülő szemét 80 százaléka műanyag. A lassan bomló műanyag felgyűlik a tengereken, óceánokon és a világ és Európa strandjain. A tengeri élőlények – tengeri teknősök, fókák, bálnák és madarak, de halak, kagylók és rákfélék – szervezetében már megjelent a műanyag, amely így az emberi élelmiszerláncban is jelen van.

Az EU 2019. májusában elfogadta a bizonyos egyszer használatos műanyagok tiltására vonatkozó irányelvet, amelynek a nemzeti jogszabályokba való átültetését 2021-ig várja el a tagállamoktól. A jogszabály által korlátozott műanyagok az összes tengeri szemét 70%-át teszik ki.

Magyarországon is elindult a törvényalkotási folyamat, az egyszer használatos műanyagok betiltását a klímavédelmi akcióterv meghirdetésekor jelentették be.

Ha útmutatás kellene ahhoz, hogy hogyan válhatná klímabarát egyénné, akkor nézd meg korábbi Klíma magazinunk Klímakódex rovatát, ahol összeszedtük a klímabarát háztartások „tízparancsolatát”:

<https://indd.adobe.com/view/f8760ce1-4885-4bf3-aa08-7644feef7ad9>

A Magyar Parlament 2020. július 3-án fogadta el az egyszer használatos műanyagok kivételét célzó jogszabályt, amely az uniós előírás értelmében 2021. július 1-től betiltja az alábbi egyszer használatos műanyag terméket és csomagolóanyagot:

- egyszer használatos evőeszközök (villák, kések, kanalak és pálcikák),
- egyszer használatos tányérok,
- szívószálak,
- italkeverő pálcikák,
- légzőbőrkészítmők pálcikái,
- oxidatív úton lebomló műanyagok, ételtartók és expandált polisztirolból készült poharak + tetők/fedelelek,
- italtartó poharak (bármilyen műanyagból készült),
- könnyű műanyag hordtasakok, zacskók.

Az új szabályozás jelentős előrelépés a jelenlegi állapothoz képest. Most ugyanis semmilyen korlátozás nincs a műanyag zacskók forgalmazására, és az úgynevezett „lebomló” zacskókon sincs termékdíj.

Az új jogszabály értelmében betiltják

a 15 és 50 mikron közötti falvastagságú műanyag zacskókat. A 15 mikronnál vékonyabb, úgynevezett „kifli zacskók” termékdíját hússzorosára emelik: a jelenlegi 57 Ft/kg helyett 1900 Ft/kg-ra. Emellett az úgynevezett „lebomló” zacskókra is bevezetnek 500 Ft/kg-os termékdíjat.

Ha már régóta gondolkodsz azon, hogy környezettudatosabban kellene élned, akkor megerősítésként nézd meg ezt a videót:

<https://www.youtube.com/watch?v=57Tzu7cAxeo>

Utóbbiak azonban környezetvédelmi szempontból problémásak, ugyanis többnyire kizárólag speciális, ipari körülmények között bomlanak le. A 15 mikronnál vastagabb zacskók (ide tartoznak például a vékony füles szatyrok) esetén csak ezeket a lebomló zacskókat engedélyeznek, szintén 500 Ft/kg termékdíjjal.

Van egy kiskapu a kereskedők számára derül ki a Green Tax Consulting összefoglalójából. A fenti termékek első alkalommal történő forgalmazásának tiltását írják elő a jogszabályban, így amennyiben ezen definíció nem változik, lehetőség van arra, hogy a kereskedők készletet halmozzanak fel hazai gyártótól történő vásárlásból, és ezeket a termékeket a készletük erejéig július 1. után is továbbforgalmazhatják. Azonban a Green Tax Consulting szakemberei arra figyelmeztetik a kereskedőket, vendéglátósokat, hogy mielőtt nagybevásárlást csinálnának egyszer használatos műanyag termékekből, mindenképp várják meg a jogszabály kihirdetését a végleges definíció miatt.

Forrás: <https://probiort.hu>, <https://bkik.hu>

Vízmegtartó megoldások Magyarországon

Magyarország víznagyhatalom! – hangzik el sokszor. Azonban ez az állítás csak annyiban igaz, hogy nagy folyóinkon rengeteg víz érkezik be az országba, viszont ennek jelentős hányada távozik is a déli országhatárainkon.

Ma Magyarországon évente körülbelül 6 km³-rel több víz folyik ki a határokon, mint amennyi érkezik az országba. Ezt a vízmennyiséget úgy képzelhetjük el, mintha évente háromszor lecsapolnánk a Balatont.

5 pilot terület – 5 modell megoldás

BÁTYA - Többmedencés, csapadékvíz táplálta vizeselőhely, elöntések kezelése

PÜSPÖKSZILÁGY - A villámárvizek kockázatának csökkentése dombvidéken lefolyáslassítással

RÁKÓCZIÚJFALU - Víztároláson alapuló aszálykockázat-kezelés, csatorna bevonásával

RUZSA - Vízmegtartás a Homokhátságon, szürkevíz-újrahasználat

TISZATARJÁN - Komplex ártéri adaptációs modell, ökoturisztikai elemmel

Magyarország és a Kárpát-medence vízvesztő pozícióban van, és ha sürgősen nem változtatunk a vízgazdálkodási szokásainkon, annak beláthatatlan környezeti, társadalmi és gazdasági következményei lesznek. De nem csak a kiszá-

radás fenyegeti hazánkat. A klímaváltozás hatására egyre gyakrabban és egyre inkább kiszámíthatatlan módon jelentkeznek szélsőséges időjárási események: hol a túl sok víz (árvíz, villámárvíz, belvíz), hol a túl kevés víz (aszály) okoz problémát a településeken.

De mit tudunk tenni az éghajlatváltozás negatív hatásainak leküzdése érdekében?

A válasz az alkalmazkodás.

A vízmegtartó-képesség fejlesztése az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás egyik kulcskérdése. Tehát a megoldást a víz elvezetése helyett a víz megtartása jelentheti kis léptékben, minél inkább természetközeli módon.

A LIFE-MICACC projekt keretében 5 partner önkormányzatnál kijelölt beavatkozási területeken valósítottak meg ún. természetes vízmegtartó megoldásokat (NWR-M=Natural Water Retention Measures).

Bővebben az alábbi linkre kattintva olvashat a projektről: https://vizmegtartomegoldasok.bm.hu/storage/dokumentumok/LIFE%20MICACC%20Brosura_vegleges.pdf

Konyhai melléktermékből 100%-ban újrahasznosítható energia

HASZNÁLT ÉTOLAJ

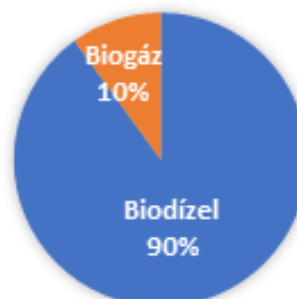
Mi magyarok évente mintegy 25.000 tonna étolajat használunk fel a háztartásokban, melynek csupán nagyjából 2%-a, körülbelül 500 tonna kerül környezetbarát módon elhelyezésre a kijelölt pontokon. Habár a felmérések alapján évről évre egyre kevesebben öntik sütés-főzés során keletkezett használt étolajat a lefolyóba, tovább kell erősíteni az emberekben a környezettudatosságot. Hogy miért?

Nos, mivel:

- 1 csepp sütőolaj akár 1.000 liter élővizet is beszennyezhet.
- a használt étolaj a talajba jutva gátolja annak légáteresztő képességét.
- növeljük a szennyvíztisztítók terhelését azáltal, hogy a használt sütőolajat a lefolyóba öntjük.
- minden egyes újrahasznosított liter használt étolajjal annyi felesleges szén-dioxid kibocsátástól mentesíthető a környezetünk, mintha 90 km-rel kevesebbet autóztunk volna.

A HASZNÁLT SÜTŐOLAJ, MINT MÁSODLAGOS ENERGIAFORRÁS

A használt sütőolaj 100%-ban újrahasznosítható, amennyiben összegyűjtjük: 90 százalékából biodízel, 10 százalékából pedig a biogáz képződik.

Ami nagyon fontos, hogy biztos piaca is van, ugyanis az Európai Unióban kötelező 8,2%-ban az üzemanyagba keverni.

Magyarországon a Biofilter Kft. gyűjti össze az átvevő helyekről a használt étolajat, majd tisztítást követően eljuttatja a Rossi Biofuel komáromi üzemébe, ahol a konyhai melléktermékből bioüzemanyagot állítanak elő, amelyet biokomponensként kevernek a dízel üzemanyagokba.

Összegyűjtöttük, hogy Bács-Kiskun megyében hol, milyen formában és mennyi használt étolajat tudsz leadni egyszerre:

MOL Kisütöttük: ide vele! kezdeményezés

A MOL országsszerte 355 benzinkútján helyezett el tárolótartályokat, lehetővé téve a lakosság számára a használt sütőolaj környezetbarát elhelyezését.

Használt sütőolaj átvevő MOL töltőállomások keresője:

http://toltoallomaskereso.mol.hu/?search_by_url=1&country=6&extra_services=39

Milyen olajat vihetek?	Mennyit vihetek egyszerre maximum?	Miben vigyem?
Kizárólag szennyeződés- és idegen folyadéktól mentes étolajat. A sütés során keletkezett ételmaradék nem számít.	10 kg	Bármilyen tárolóedényben (pl.: műanyag, üveg)

COOP Olajpontok

Közel 500 Coop üzletben már elérhetőek az Olajpontok. A listát az alábbi helyen találod:

<https://www.coop.hu/wp-content/uploads/2021/03/coop-olajpontos-uzletek-20210302.pdf>

Milyen olajat vihetek?	Mennyit vihetek egyszerre maximum?	Miben vigyem?
Csak lakossági eredetű használt olajat, ami nincs szennyezve más egyéb anyaggal, hulladékkal vagy vegyszerrel. A sütés során keletkezett ételmaradék nem számít.	5 liter	Átlátszó, jól zárható 1 literes kiszerelésű műanyag flakonban

ALDI Étolaj Box

Jelenleg hazánkban az ALDI 11 áruházában található Használt Étolaj Box, melyek egyelőre tesztüzemben működnek. Ezek közül 1 áruház Bács-Kiskun megyében, Baján található:
6500 Baja, Dózsa György út 87.

Milyen olajat vihetek?	Mennyit vihetek egyszerre maximum?	Miben vigyem?
<i>Csak lakossági eredetű használt olajat, ami nincs szennyezve más egyéb anyaggal, hulladékkal vagy vegyszerrel. A sütés során keletkezett ételmaradék nem számít.</i>	<i>Nincs korlátozás</i>	<i>Bármilyen, jól zárható műanyag flakonban</i>

LUKOIL töltőállomások

Országsszerte 11 benzinkúttal a LUKOIL-kúthálózat is feliratkozott azon helyszínek listájára, ahol lehetőség van a háztartásokban sütéshez, főzéshez használt sütőolaj leadására. Bács-Kiskun megyében kettő ilyen LUKOIL töltőállomás van:

6085 Fülöpszállás, Hármaspusztá 9. (52. sz. főút)
6000 Kecskemét, Kurucz tér

Milyen olajat vihetek?	Mennyit vihetek egyszerre maximum?	Miben vigyem?
<i>Csak lakossági eredetű használt olajat, ami nincs szennyezve más egyéb anyaggal, hulladékkal vagy vegyszerrel. A sütés során keletkezett ételmaradék nem számít.</i>	<i>Nincs adat</i>	<i>Bármilyen, jól zárható műanyag flakonban</i>

Az OIL! Magyarország számos töltőállomása is csatlakozott a Biofilter Zrt. használt sütőolaj begyűjtő akciójához. Megyénkben kettő OIL! benzinkúton adhatod le az étolajat:

6500 Baja, Jánoshalmi út 6.
6086 Szalkszentmárton, külterület hrsz. 06/8

Milyen olajat vihetek?	Mennyit vihetek egyszerre maximum?	Miben vigyem?
<i>Csak lakossági eredetű használt olajat, ami nincs szennyezve más egyéb anyaggal, hulladékkal vagy vegyszerrel. A sütés során keletkezett ételmaradék nem számít.</i>	<i>Nincs adat</i>	<i>Bármilyen, jól zárható műanyag flakonban</i>

A Biofilter Környezetvédelmi Zrt. honlapján elérhető egy országos használt étolaj gyűjtőpont kereső. Nincs más dolgod, csak begépelni településed nevét, és kiadja, hogy melyik átvevőhely esik hozzád legközelebb.

<https://biofilter.hu/gyujtopont-kereso>

Társasházban laksz? A Biofilter Zrt.-nél lehetőség van Társasházak számára egy 60 literes gyűjtő hordót rendelni. Ha érdekel, vedd fel velük a kapcsolatot!

<https://biofilter.hu/lakossagi/#hasznalt-sutoolaj-uj-gyujtopont>

Forrás: <https://biofilter.hu>, <https://mol.hu>, <https://www.coop.hu>, <https://www.aldi.hu>, <https://www.oil-benzinkutak.hu>

Szelektív hulladékgyűjtés – SÁRGA GYŰJTŐ

Klímaparát módjára szelektíven gyűjtjük a hulladékot otthonunkban, munkahelyünkön, de olykor-olykor elbizonytalanodunk, hogy valójában mit is tehetünk a sárga színű zsákba vagy sárga fedelű gyűjtőedénybe, kinek melyik áll rendelkezésére. Az alábbi táblázattal segítünk helyére tenni a szemetet.

PAPÍRHULLADÉK	- újság, folyóirat, szórólap - füzet, könyv, naptár - kartondoboz, csomagolópapír, hullámpapír lapítva • kiöblített kartondoboz kupak nélkül – teljes, gyümölcsleves doboz • kisebb kartondobozok – tojástartó; csokis, kozmetikai, műszaki cikkek dobozai stb.
MŰANYAGHULLADÉK	- műanyag flakonok kiöblítve kupak nélkül, laposra taposva • ásványvizes, üdítő, boros stb. • tusfürdő, sampon stb. • mosószeres, öblítő stb. • tejfölös, joghurtos pohár, vajkrémes doboz stb. - műanyag szatyor - nylonzacskó - csomagolófólia
FÉMHULLADÉK	- háztartási fém kiöblítve, laposra taposva • italos doboz – üdítő, sörös, energiatartós stb. • konzervdoboz – paradicsom konzerves, kukorica konzerves stb. • alufólia - apróbb fémtárgyak - evőeszközök

A csomagoláson található jelzés segít eligazodni a szelektív hulladékgyűjtés világában, főleg, ha tudjuk, hogy mit jelentenek:

Három fajta műanyagot nem lehet újrahasznosítani: a 3-assal jelzett PVC-t, a 6-ossal jelzett polisztirolt, valamint a 7-essel jelzett egyéb műanyagokat.

*PET, HDPE, LDPE, PP jelzéssel ellátott hulladékot nyugodtan beledobhatjuk a sárga gyűjtőbe.

Jelmondat: Tisztára mosva, laposra taposva, kupak nélkül dobni a kukába.

MIT NE TEGYÉL BELE:

üveget	kék gyűjtő edény
papír zsebkendőt	kommunális hulladék
szalvétát	kommunális hulladék
felvágott csomagolását	kommunális hulladék
pizzás dobozt	kommunális hulladék
hungarocellt	hulladékudvar
CD-t, DVD-t	
magnó- és videokazettát	
egyéb műanyagnak vélt hulladékot, mint pl. nylonharisnyát, műanyag játékokat, fogkefét	kommunális hulladék

TIPP: küldd el ismerősödnél a Klíma Hírlevelet, hogy ő is tudja, mit hova és hogyan kell dobni!

Forrás: Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat
Klíma-kódexe - Egyéni cselekvési lehetőségek

Dekoratív és hasznos: a zöldfal

Anövények kiváló segítőink az éghajlatváltozás elleni küzdelemben! A szén-dioxid megkötése által közvetlenül csökkentik a légkörben található szén-dioxid koncentrációját. Manapság egyre többször halljuk, olvassuk, hogy a zöldfalak létrehozásával kiválóan lehet szigetelni az épületeket mindamelllett, hogy abszorbálja az üvegházhatású gázok egy részét. Azonban, számos kérdés merül fel az új trend kapcsán. Tényleg hatékony? Nem okoz kárt a ház falában? Mennyi időt kell fordítani a gondozására? Egyáltalán hogyan kell létrehozni egy zöldfalat? Milyen növények jöhetnek szóba? Csak kertes házaknál lehetséges a megvalósítása vagy a panelépületekben lakóknak is van lehetőségük csatlakozni a klímabarátt szigetelő csoportjához?

Először tisztázzuk, hogy mi az a zöldfal.

A zöldfalak tulajdonképpen függőleges kertek, amelyek egyre elterjedtebbek a városokban, jótékony hatásuk és dekoratív megjelenésük következtében. Az összetett, több növényből álló zöldfalak kialakítása gondos tervezést és kivitelezést igényel. Egyes megoldások ugyanakkor házilag, sajátkezűleg is kivitelezhetők.

A legegyszerűbb megoldás az úgynevezett futtatott zöldfal, ami azt jelenti, hogy a falfelületeket, esetleg valamilyen állványt befuttatunk a futónövényekkel. Ezek különösebb gondozást nem igényelnek és mivel a növények a földfelszíni talajban gyökereznek, akár öntözés nélkül is fennmaradnak és fejlődnek.

A telepített zöldfalak esetében a függőleges falfelületre ültetőközeggel teli ládákat szerelnek, melyeket egy öntöző és tápanyagellátó rendszer köt össze. A növényeket így mesterségesen kell táplálni és öntözni.

Oszlassunk el egy tévhitet!

Tévhit, hogy házaink fala gyorsabban megy tönkre, ha befuttatjuk növényekkel. Éppen ellenkezőleg! Tapasztalatok szerint a növényzettel befuttatott homlokzatok felújítási ciklusa nagyjából kétszerese a hagyományos homlokzatokénak.

Milyen haszonnal jár, ha zöld növényzetet futtatok fel az épület falára?

Amellett, hogy esztétikus a zöldfal, számos egyéb kedvező tulajdonsággal is bír.

- A növények kiválóan védnek télen a hideg ellen. Szakirodalmi adatok alátámasztják, hogy egy borostyánnal befuttatott épülethomlokzat felületi hőmérséklete 2 Celsius fokkal magasabb, mint a be nem futtatott homlokzaté.
- Nyáron viszont a meleg ellen nyújtanak védelmet: egy 8-9 m²-es zöldfelület akkora hűtési potenciált

jelent, mint egy csúcsra járatott split klíma, így megfelelő árnyékolással kiegészítve a növényzettel borított falak akár a légkondicionálást is elkerülhetővé tehetik.

- A növényzet egyben zajvédő-réteggént is működik, egy kisebb növényfal akár 5 decibellel is képes csökkenteni az összes zajterhetést.
- A zöldfal további pozitívuma, hogy pármegkötés és párástítás révén az egész település mikroklimájára kedvező hatást gyakorol.

Mi a helyzett a panelházak esetében?

Panelházaknál két bevett módszer van a zöldfalak megvalósítása vonatkozásában: a zöld kis előkertbe ültetik el a kúszó növényeket, amik pár év alatt felfutnak a házakra; erkélyre cserépben ültetnek ki borostyánt, ami onnan is képes befutni a falat.

Milyen növényeket használhatok?

Ami pedig a növények típusát illeti, egy csokorba szedtük azokat a kúszónövényeket, amelyekkel érdemes belevágni a zöldfelület megvalósításába:

Fehér-tarka levelű borostyán (Hedera helix 'Glacier')	örökzöld kúszónövény, levélzetén kívül a virágzást követően kifejlődő fekete terméseivel is díszít
Kúszólonc (Lonicera x heckrottii)	gyakorlatilag örökzöld kúszónövény gyönyörű virágzat-tal
Lilaakác (Wisteria sinensis)	évelő és lombhullató fás szárú cserje, melyet kúszó növekedés jellemez, lila vagy fehér színben játszó, apró pillangós virágok ékesítik
Iszalg (Clematis)	évelő és lombhullató kúszónövény, virágai rendkívül változatosak
Kerti hajnalka (Ipomoea purpurea)	évelő és lombhullató kúszónövény, liláskék, lila, rózsaszín vagy fehér virágaival vibráló hatást kelt
Közönséges komló (Humulus lupulus)	évelő és lombhullató kúszónövény, pillangócsalogató virágai nyár végén, valamint az ős első felében díszítenek
Repkény vadszőlő (Parthenocissus tricuspidata 'Veitchii')	évelő és lombhullató kúszónövény, virágai annyira nem látványosak, az őszelel megjelenő hamvas-kék bogyótermései annál inkább
Szárnyas fekete-szem (Thunbergia alata)	egynyári kúszónövény sárga, piros, narancssárga vagy fehér színű virágokkal

A kert hiánya nem jelenti a komposztálás akadályát

Magyarországon a háztartási hulladék harmadát növényi és állati eredetű szerves anyagok teszik ki. Ez azt jelenti, hogy átlagosan mindegyikünk 90 kg olyan hulladékot hajít a kukába évente, amelynek legnagyobb része elkerülhető, vagy hasznosítható lenne. Erre a problémára a legegyszerűbb orvosság a komposztálás.

MIÉRT KOMPOSZTÁLJUNK?

Mert mindenki jól jár vele, hiszen: - csökkentjük az elszállítandó hulladék mennyiségét, így egyrészt több helyünk marad a kukában, és akár kisebb méretűre is válthatunk, másrészt rövidebb utat kell megtenniük a kukásautóknak, így kevesebb szén-dioxidot juttatnak a légkörbe; - kiváló talajjavító-anyaghoz jutunk, ráadásul ingyen; - nem kell elégetnünk az elszáradt kerti növényzetet, így nem is rontjuk településünk levegőminőségét, egészségesebbé varázsoljuk környezetünket.

MIT KOMPOSZTÁLHATUNK ÉS MIT NEM?

Fő szabály szerint, ami nyers, az komposztálható, ami főtt, az nem. Azért vannak kivételek is, így érdemes kicsit részletesebben megvizsgálni, hogy mit rakhatunk a komposztunkba.

MILYEN SZEMPONTOKRA FIGYELJÜNK, HA HATÉKONY KOMPOSZTÁLÓT SZERETNÉNK A KERTÜNKBE?

A komposztképződés csak oxigén jelenlétében, megfelelő nedvességi viszonyok mellett megy végbe. Továbbá a siker érdekében nem elhanyagolható szempont a komposztba helyezett anyagok szén-nitrogén tartalmának aránya sem, ideális esetben a széntartalom mintegy harmincszorosa a nitrogénének.

E feltételek teljesülése érdekében figyeljünk a következő szempontokra: - Komposztunk mindig tudjon szellőzni, ezért a komposztláda semmiképpen se legyen tömör falú! Minél nagyobbak a rések rajta, annál jobb! - A komposztálót helyezzük árnyékos helyre! - Ellenőrizzük rendszeresen a víztartalmát és ha szükséges öntözzük meg! Ha túl száraz a komposzt, akkor széthullik a kezünkben. - Gondoskodjunk arról is, hogy ha túl sok a víz benne, az el tudjon folyni, különben rothadási fo-

lyamat indul be. Ha túl vizes a komposzt, összenyomva kifolyik belőle a víz! - Ne tegyünk a komposztládába egyszerre nagy mennyiséget ugyanabból az anyagból, hanem rétegezzük, vagy még inkább keverjük a különféle hulladékokat! Pl. levágott fűvet a száraz levelekkel felváltva, rétegzetten helyezzük a komposztálóba! - Ágakat, gallyakat aprítsuk fel, így hamarabb lebomlanak! - Évente legalább egyszer célszerű átforgatnunk komposztunkat!

MENNYI IDŐ ALATT KÉSZÜL EL A KOMPOSZT? HONNAN TUDHATOM, HOGY MÁR KELLŐEN ÉRETT-E?

Összetételtől és a fenti körülményektől függően 6-8 hónap alatt érett komposztot kapunk.

Komposztálható		Nem komposztálható
Konyhából és háztartásból	Kertből	
krumpli-, gyümölcs-, zöldség-, tojáshéj, káposzta- és salátalevél stb.	összeaprított ágak gallyak, faforgács, fűrészpör	főtt ételmaradék
kávé- és tea zacc	elszáradt virágok, palánták	hús, csont, szőr
hervadt virág, szobanövények elszáradt levelei	lehullott gyümölcsök	zsír, olaj
virágföld	lenyírt fű	diólevél
fahamu (max. 2-3 kg/m ³)	virágzás előtt álló kerti gyomok	kutya- és macskaalom
növényevő kisállatok ürüléke a forgácsalommal együtt	falevél, szalma	kezelt fatermék

A jó komposzt sötétbarna, vagy fekete, szerkezete morzsalékos. Lényeges, hogy a növényi részek már nem ismerhetők fel benne. A még nem kellően lebomlott réteget és darabokat helyezzük vissza a kiürített komposztládába!

TIPPEK KERTBEN TÖRTÉNŐ KOMPOSZTÁLÁSHOZ:

TIPPEK LAKÁSBAN TÖRTÉNŐ KOMPOSZTÁLÁSHOZ:

Bokashi Organko konyhai komposztáló több hetes élménybeszámolóval:

<https://www.zoldbolt.hu/magazin/komposztalas-lakasban-igen-lehetseges-mutatjuk-hogyan>

Termék: <https://www.zoldbolt.hu/zero-waste/konyhai-hulladekcsokkentek/bokashi-organko-konyhai-mini-komposztalo-szett-2-vodor-1kg-bokashi-starter.html>

Bokashi Organko 2 konyhai komposztáló:

<https://www.zoldbolt.hu/zero-waste/konyhai-hulladekcsokkentek/bokashi-organko-2-konyhai-mini-komposztalo-1kg-bokashi-starter.html>

Gilisztakomposztáló:

videó: <https://www.youtube.com/watch?v=n9Mnf9ys-NSs&t=133s>

hogyan: https://humusz.hu/komposztalas_lakasban

Konyhai komposzt gyűjtő edény közösségi kertek közelében élőknek vagy kerttel rendelkezőknek:

<https://hulladekmentes.hu/termek/konyhai-zold-szerves-hulladek-tarolo-komposztalashoz/>

<https://www.bonami.hu/p/living-nostalgia-kremszinu-otthoni-komposztalo-3-l-kitchen-craft>

Forrás: Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Klíma-kódexe - Egyéni cselekvési lehetőségek

ZÖLD JÚNIUS

Cselekedj az alábbi zöld napokon! Tűzz ki magadnak egy öko célt és valósítsd meg!

Például PET palackos víz helyett, engedj kulacsodba vizet; műanyag zacskó helyett használj papír vagy hálós tároló zsákot, és így tovább. Válogass kedvedre az alternatívák közül. Ha egy napon keresztül sikerült teljesítened a célkitűzésedet, akkor azt már csak szokássá kell alakítanod.

JÚNIUS 5.:

KÖRNYEZETVÉDELMI VILÁGNAP

1972. június 5-től 16-ig tartották Stockholmban az ENSZ első „Ember és bioszféra” címet viselő környezetvédelmi világkonferenciáját. A világszervezet közgyűlése a konferencia javaslatára még abban az évben határozatában nemzetközi környezetvédelmi világnappá nyilvánította a tanácskozás kezdőnapját, június 5-ét. A világnap központi rendezvényeit minden évben más országban és témában tartják.

JÚNIUS 8.:

AZ ÓCEÁNOK VILÁGNAPJA

Az ENSZ 1992-ben, a Rio de Janeiroban megtartott globális környezetvédelmi csúcstalálkozón jelölte ki június 8-át az óceánok világnapjának, annak érdekében, hogy ráirányítsa az emberek figyelmét a tenger élővilágának szépségeire, értékeségére, sérülékenységre, valamint nélkülözhetetlenségére.

JÚNIUS 17.:

AZ ELSIVATAGOSODÁS ÉS KISZÁRADÁS ELLENI KÜZDELEM VILÁGNAPJA

1994. június 17-én elfogadták az ENSZ elsivatagosodás elleni küzdelemről szóló egyezményét, ezért ez a nap az elsivatagosodás és kiszáradás elleni küzdelem világnapja. Ekkor a világméretű kampányra irányul a figyelem, mely tudatosítja felelősségünket a szárazföld pusztulásában, valamint felhívja a figyelmet a nemzetközi összefogás szükségességére, a szárazság világméretű hatásaira. A Föld felszínének egynegyedét szárazföld borítja. Ezeknek a területeknek környezetét súlyosan fenyegetik különböző hatások: a sivatagok vészjósló mértékben terjeszkednek, és egyre nagyobb a szárazság.

JÚNIUS 29.:

A NEMZETKÖZI DUNA NAP

A Nemzetközi Duna Napot 2004 óta minden évben megünneplik a Duna menti országok. Június 29-ét a Nemzetközi Duna Védelmi Bizottság kezdeményezésére nevezték ki a Duna napjává azzal a céllal, hogy a Duna menti országok minden évben emlékezzenek meg a folyó természeti értékeiről. A Duna menti országok állami szervei és civil szervezetei az 1990-es évek közepe óta egymással együttműködve dolgoznak a vízgazdálkodási feladatok megoldásán.

ZÖLD PÁLYÁZATI LEHETŐSÉGEK

VP5- 8.1.1-16 - Erdősítés támogatása

Pályázat tárgya: mezőgazdasági és nem mezőgazdasági területeken történő erdő telepítések és ipari célú fás szárú ültetvények telepítésének támogatása.

Pályázók köre: jogszerű földhasználók és ezek társulásai

Igényelhető támogatás maximum összege: 500.000.000 Ft

Támogatás mértéke: 100%

Pályázat benyújtható: 2016.07.20-2021.12.31

Részletes információk: www.palyazat.gov.hu

VP5-8.5.1.-16 - Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások

Pályázat tárgya: A meglévő erdők természetességi állapotának javítását, az idegenhonos cserje és fafajok visszaszorítását támogatja.

Pályázók köre: magán- és közjogi erdőgazdálkodók

Igényelhető támogatás maximum összege: 50.000.000 Ft

Támogatás mértéke: 100%

Pályázat benyújtható: 2017.02.28-2021.12.31

Részletes információk: www.palyazat.gov.hu

